

POSTANOWIENIE

Dnia 17 stycznia 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Paweł Wiliński

w sprawie **K. G.**

skazanego wyrokiem łącznym,

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 17 stycznia 2019

w trybie art. 535 § 3 k.p.k.

kasacji obrońcy skazanego

od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]

z dnia 9 sierpnia 2018 r., sygn. akt II AKa [...],

utrzymującego w mocy wyrok łączny Sądu Okręgowego w K.

z dnia 27 kwietnia 2018 r., sygn. akt XVI K [...],

p o s t a n o w i ł:

1) oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną;

2) zwolnić skazanego K. G. z kosztów sądowych postępowania kasacyjnego, obciążając nimi Skarb Państwa.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 27 kwietnia 2018 r., sygn. akt XVI Ko [...], Sąd Okręgowy w K. połączył skazanemu K. G. kary pozbawienia wolności orzeczone wyrokiem łącznym Sądu Okręgowego w K. z dnia 17 grudnia 2014 r., sygn. akt XVI K 100/14, oraz wyrokiem Sądu Okręgowego w K. z dnia 13 maja 2016 r., sygn. akt XVI K 247/09 i w miejsce kary łącznej 25 lat pozbawienia wolności orzeczonej wyrokiem Sądu Okręgowego w K. z dnia 17 grudnia 2014 r. wymierzył skazanemu w ich miejsce karę łączną 25 lat pozbawienia wolności, zastrzegając na mocy art. 77 § 2 k.k., że skazany będzie mógł ubiegać się o warunkowe przedterminowe zwolnienie nie wcześniej niż po odbyciu 21 lat kary łącznej pozbawienia wolności.

Sąd, na podstawie art. 577 k.p.k., zaliczył skazanemu na poczet orzeczonej kary łącznej pozbawienia wolności okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sposób szczegółowo wskazany w pkt. 3 wyroku.

Apelację od wyroku złożył obrońca skazanego zarzucając mu obrazę przepisów postępowania, która miała wpływ na treść orzeczenia, tj. art. 424 § 1 k.p.k. oraz obrazę przepisów prawa materialnego, tj. art. 91 § 2 k.k., polegającą na nieuwzględnieniu przy wyrokowaniu wyroku Sądu Rejonowego w T. z dnia 20 maja 2008 r., sygn. akt II K 989/07.

Wyrokiem z dnia 9 sierpnia 2018 r., sygn. akt II AKa [...], Sąd Apelacyjny w [...] utrzymał w mocy wyrok Sądu Okręgowego.

Kasację od tego wyroku wywiódł obrońca skazanego zarzucając mu rażące naruszenie prawa procesowego, mogące mieć istotny wpływ na treść wyroku, tj.:

- „art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 457 § 3 k.p.k. w zw. z art. 424 § 1 i 2 k.p.k. w zw. z art. 6 k.p.k. w zw. z art. 440 k.p.k. poprzez niedokonanie wnikliwej kontroli instancyjnej orzeczenia Sądu I instancji, wyrażającej się w zaakceptowaniu sporządzonego przez Sąd I instancji pisemnego uzasadnienia wyroku, pomimo okoliczności, że nie spełnia ono wymogów określonych w art. 424 k.p.k. i uniemożliwia kontrolę instancyjną orzeczenia Sądu Okręgowego, co również ograniczyło prawo skazanego do obrony”;
 - „art. 433 § 1 k.p.k. w zw. z art. 440 k.p.k., polegające na przeprowadzeniu nienależytej kontroli odwoławczej i utrzymaniu w mocy rażąco niesprawiedliwego orzeczenia, wydanego z naruszeniem przepisów, a mianowicie art. 4 k.k., art. 366 § 1 k.p.k. art. 410 k.p.k., polegającym na niewyjaśnieniu i nie wzięciu pod uwagę wszystkich istotnych okoliczności sprawy w przedmiocie wydania wyroku łącznego”;
- oraz rażące naruszenie prawa materialnego, mogące mieć istotny wpływ na treść wyroku:
- „art. 85 § 2 k.k. w zw. z art. 92 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k., polegające na braku zastosowania ustawy względniejszej i niepołączeniu wyroku Sądu Rejonowego w T. z dnia 20 maja 2008 roku, sygn. akt II K 989/07, za przestępstwo z art. 18 § 2 k.k. w zw. z art. 291 § 1 k.k. (przy czym kara pozbawienia wolności została

następnie objęta wyrokiem łącznym Sądu Rejonowego w T. z 23 listopada 2010 roku, sygn. akt II K 1281/10)".

Podnosząc powyższe zarzuty obrońca skazanego wniósł o uchylenie zaskarżonego orzeczenia i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu w K. do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja okazała się oczywiście bezzasadna w stopniu pozwalającym na jej rozpoznanie w trybie art. 535 § 3 k.p.k.

Zgodnie z wolą ustawodawcy kasacja jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia skierowanym przeciwko orzeczeniu wydanemu przez Sąd odwoławczy na skutek rozpoznania środka odwoławczego. Celem postępowania kasacyjnego jest wyeliminowanie z obrotu prawnego orzeczeń dotkniętych poważnymi wadami w postaci bezwzględnych przyczyn odwoławczych lub innych naruszeń prawa, ale o charakterze rażącym, a jednocześnie takich, które miały istotny wpływ na treść orzeczenia.

Analiza zarzutów kasacji oraz jej uzasadnienia, prowadzi do wniosku, że podniesione w niej zarzuty naruszenia prawa procesowego oraz naruszenia prawa materialnego zostały sformułowane instrumentalnie, celem stworzenia pozornych podstaw dla wniesienia nadzwyczajnego środka zaskarżenia jakim jest kasacja. W szczególności, zauważyć należy, że zarzuty związane z naruszeniem art. 85 § 2 k.k. w zw. z art. 92 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. nie zostały we wniesionej przez skarżącego kasacji w żaden sposób uzasadnione. Nie sposób bowiem przyjąć, że uzasadnieniem takim jest samoistne wskazanie przez skarżącego, że „ustawa poprzednia była dla niego względniejsza w tym zakresie”.

Przypomnieć należy, że orzeczenie kary łącznej, która objąć ma kary prawomocnie orzeczone przed dniem 1 lipca 2015 r., na podstawie przepisów kodeksu karnego w brzmieniu obowiązującym od dnia 1 lipca 2015 r., możliwe jest o ile ujawni się potrzeba orzeczenia kary łącznej w związku z prawomocnym skazaniem mającym miejsce po tej dacie. W razie wystąpienia takiej sytuacji zachodzi potrzeba rozważenia w świetle brzmienia art. 4 § 1 k.k., w oparciu o jakie przepisy tj. „dotychczasowe” czy „nowe” – ukształtowane ma zostać rozstrzygnięcie co do orzeczenia kary łącznej. Przy tym kompetencję do badania, które przepisy

na podstawie art. 4 § 1 k.k. należy zastosować, sąd uzyskuje z chwilą ujawnienia się potrzeby dokonania analizy w zakresie potrzeby orzeczenia kary łącznej w związku z prawomocnym skazaniem po dniu 30 czerwca 2015 r.

W związku z faktem, że w niniejszej sprawie jedna z kar podlegających połączeniu, została orzeczona wyrokiem Sądu Okręgowego z dnia 13 maja 2016 r. (sygn. akt XVI K 247/09), a zatem po dniu 1 lipca 2015 r., ujawniła się potrzeba rozważenia orzeczenia kary łącznej w oparciu o nowe regulacje. Jednocześnie jednak, obowiązek oceny czy przepisy kodeksu karnego w zakresie kary łącznej obowiązujące przed dniem 1 lipca 2015 r. czy po tej dacie są względniejsze dla skazanego odnosi się do wszystkich orzeczonych i podlegających połączeniu kar i środków karnych, a nie każdej z nich z osobna. Okoliczności tej zdaje się skarżący nie dostrzegać. W niniejszej sprawie dokonane przez sąd orzekający w oparciu o art. 4 § 1 k.k. ustalenie i w konsekwencji przyjęcie, że brak podstaw do stosowania przepisów sprzed dnia 1 lipca 2015 r. jako podstawy orzeczenia o karze łącznej, oparte było na analizie wszystkich podlegających połączeniu kar objętych łącznymi wyrokami i zostało prawidłowo wskazane w uzasadnieniu Sądu I instancji. Dotyczy to także wskazywanego przez skarżącego wyroku Sądu Rejonowego w T. z dnia 20 maja 2008 r., sygn. akt II K 989/07, który, co trzeba podkreślić, w części dotyczącej kary pozbawienia wolności objęty został wyrokiem łącznym Sądu Rejonowego w T. z dnia 23 listopada 2010 r., sygn. akt II K 1281/10, a na co w uzasadnieniach trafnie wskazywały Sąd I instancji, a także Sąd odwoławczy. Zatem podnoszony w kasacji a jednocześnie nieuzasadniony przez skarżącego w żaden sposób zarzut naruszenia art. 85 § 2 k.k. w zw. z art. 92 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. mający polegać „na braku zastosowania ustawy względniejszej” należało w kontekście powyższych ustaleń ocenić jako oczywiście bezzasadny.

Oczywiście bezzasadny charakter mają także sformułowane w kasacji zarzuty rażącego naruszenia prawa procesowego, związane z zarzucaną wadliwą kontrolą instancyjną. Wbrew twierdzeniom skarżącego uchybień tych nie sposób się dopatrzeć, w tym w zakresie art. 433 § 2 w zw. z art. 457 § 3 k.p.k. w zw. z art. 424 § 1 i 2 k.p.k. w zw. z art. 6 w zw. art. 440 k.p.k. co do kontroli odwoławczej uzasadnienia wyroku Sądu I instancji jak też w odniesieniu do art. 433 § 1 k.p.k.

w zw. z art. 440 k.p.k. w zakresie wadliwej kontroli odwoławczej poprzez akceptację orzeczenia wydanego z naruszeniem art. 4 k.k., art. 366 § 1 k.p.k. i art. 410 k.p.k. Uzasadnienie wniesionej kasacji jest przy tym niezwykle lakoniczne i sprowadza się do wskazania, że wadliwość rozstrzygnięcia Sądu odwoławczego oraz rażące naruszenie wskazanych przepisów procesowych jest skutkiem braku akceptacji dla twierdzeń skarżącego, których nie podzielił Sąd odwoławczy.

Wbrew twierdzeniom skarżącego przeprowadzona kontrola odwoławcza sprostowała wymogom określonym w art. 433 § 2 w zw. z art. 457 § 3 k.p.k. Sąd ten odniósł się do zarzutów skarżącego oraz ocenił ich istotę, nie podzielając jednak stanowiska skarżącego, a akceptując prawidłowość ustaleń Sądu I instancji. W szczególności, wbrew twierdzeniom skarżącego, sporządzone przez Sąd I instancji uzasadnienie wskazuje podstawę oraz uzasadnienie wydanego rozstrzygnięcia, w tym zwłaszcza w zakresie kwestionowanego rozstrzygnięcia co do stosowania przepisów dotyczących kary łącznej w brzmieniu do albo po dniu 30 czerwca 2015 r. Dostrzec należy, że Sąd I instancji wskazał w uzasadnieniu wydanego orzeczenia przesłanki, na podstawie których z uwzględnieniem reguły z art. 4 § 1 k.k. oraz przy uwzględnieniu faktu, że wśród wszystkich objętych wyrokiem łącznym prawomocnych skazań jedynymi karami pozostającymi skazanemu do wykonania są kary orzeczone wyrokami Sądu Okręgowego w K. (z dnia 17 grudnia 2014 r., sygn. akt XVI K 100/14 oraz z dnia 13 maja 2016 r., sygn. XVI K 247/09) brak było podstaw do uznania ustawy obowiązującej uprzednio za względniejszą dla skazanego w zakresie wydania tego wyroku łącznego. Do tych ustaleń odniósł się także bezpośrednio i w granicach dokonywanej kontroli instancyjnej w uzasadnieniu swojego rozstrzygnięcia Sąd odwoławczy. Wskazał przy tym także powody, dla których obowiązujący przed dniem 1 lipca 2015 r. art. 92 k.k. nie mógłby znaleźć zastosowania w sytuacji skarżącego, w tym związane z faktem, że przestępstwa objęte wyrokiem łącznym Sądu Rejonowego w T. z dnia 23 listopada 2010 r., sygn. akt II K 1281/10, w którym połączono karę pozbawienia wolności orzeczoną pierwotnie w wyroku Sądu Rejonowego w T. z dnia 20 maja 2008 r., sygn. akt II K 989/07, nie pozostają w zbiegu z kolejnymi, popełnionymi w późniejszym okresie przestępstwami. Jednocześnie więc także podnoszony już w kasacji argument pozostawiania tych czynów w „zbliżonym

związku przedmiotowym oraz czasowym” z czynami objętymi skarżonym wyrokiem łącznym jest w kontekście wskazanych przepisów obowiązujących uprzednio i aktualnie oraz powyższych rozważań oczywiście bezzasadny.

W świetle powyższych ustaleń również zarzut obrazy art. 437 § 2 k.p.k. w zw. z art. 457 § 3 k.p.k. w zakresie kontroli odwoławczej wymogów uzasadnienia wyroku sądu I instancji określonych w art. 424 k.p.k. nie może być uznany za skuteczny. Oczywiście bezzasadny charakter mają także zarzuty naruszenia przez Sąd odwoławczy art. 366 § 1 k.p.k. oraz art. 410 k.p.k. w sytuacji, w której, wobec przyjęcia, że stan faktyczny ustalony został prawidłowo, materiał dowodowy nie podlegał uzupełnieniu przez ten sąd.

Uwzględniając powyższe nie sposób uznać, by kontrola odwoławcza przeprowadzona przez Sąd Apelacyjny w [...] dokonana została z rażącym naruszeniem przepisów prawa procesowego w zakresie wskazanym przez skarżącego, mogącym mieć istotny wpływ na treść wyroku, w tym także w zakresie art. 6, art. 424 k.p.k. czy art. 440 k.p.k. W tym ostatnim zakresie podkreślić należy jedynie, że nie stanowi uzasadnienia wydania rażąco niesprawiedliwego orzeczenia samo utrzymanie w mocy wyroku sądu I instancji wobec uznania zarzutów apelacji za niezasadne. W sytuacji, w której, jedynym uchybieniem, z którym powiązany jest zarzut rażącego naruszenia art. 440 k.p.k. jest nienależyta kontrola odwoławcza, a która jednak z przedstawionych wyżej powodów uchybień tych w sposób oczywisty nie zawiera, o rażącym naruszeniu art. 440 k.p.k. nie może być mowy.

Z tych powodów Sąd Najwyższy orzekł jak na wstępie.